Free Paper from cbsemath.com

cbsemath.com

Class X

ਪਾਠ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿਘ ਸਰਾਅ

ਹਠ ਲਿਖ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਦ ਉਤਰ ਆਪਣੀਆ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦ ਆਧਾਰ ਤ ਕਵਲ 40-50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ :-

(1) ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹ ਸੁਭਾਅ ਦ ਮਾਲਕ ਸਨ ?

ਉਤਰ :- ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਤਪ , ਤਿਆਗ, ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਮੂਰਤ, ਕਿਰਤ ਦੀ ਮਹਤਤਾ ਸਮਝਣ ਵਾਲ , ਬਚਪਨ ਤੋ ਹੀ ਸ਼ਾਤ ਸੁਭਾਅ ਦ ਮਾਲਕ ਸਨ । ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਸਾਰੀ ਵਿਖਾਵ ਵਿਚ ਰੁਚੀ ਨਹੀ ਰਖਦ , ਸਗੋ ਦੁਖੀਆ ਅਤ ਲੋੜਵਦਾ ਦੀ ਤਨੋ -ਮਨੋ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦ ਸਨ ।

(2) ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਾਹਦੁਰ ਜੀ ਦੀ ਵਿਦਿਆ ਬਾਰ ਤੁਸੀ ਕੀ ਜਾਣਦ ਹੋ।

ਉਤਰ :- ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਾਹਦੁਰ ਜੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਿਖਾਈ ਅਤ ਸਿਖਿਲਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਸ਼ ਪ੍ਰਬਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਖਰ ਗਿਆਨ ਦਣ ਦੀ ਜੁਮਵਾਰੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿਤੀ ਗਈ ਅਤ ਸ਼ਸ਼ਤਰ ਵਿਦਿਆ ਭਾਈ ਜਠਾ ਜੀ ਤੋ ਪ੍ਰਪਾਤ ਹੋਈ।

(3) ਗਦੀ ਦ ਇਨ ਦਾਹਵਦਾਰ ਦਖ ਕ ਸਗਤ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਕਿਉ ਹੋਈ।

ਉਤਰ :- ਅਠਵ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕਿਸ਼ਨ ਜੀ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਉਣ ਤੋ ਪਹਿਲਾ ਖਿਤ ਤਾਪ ਤ ਘੁਕੀ ਕਾਰਣ ਭਵਿਖੀ ਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀ ਸਨ ਦਸ ਸਕ ਕਵਲ ਇਹੀ ਕਹਿ ਸਕ ਸਨ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲ਼ ਹੈ। ਜਦੋ ਸਗਤਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਕਿ ਨਵ ਗੁਰੂ ਬਕਾਲ ਹਨ ਤਾਂ ਦਰਸ਼ਨਾ ਦੀ ਤਾਂਘ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਕਾਲ ਵਲ ਖਿਚਣ ਲਗਦੀ ਪਰ ਗਦੀ ਦ ਇਨ ਦਾਹਵਦਾਰ

Free Paper from cbsemath.com

Free Paper from cbsemath.com

ਦਖ ਕ ਸਗਤ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੁਦੀ ਕਿਉਕਿ ਸਰਧਾਲੂਆਂ ਕੋਲ ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋ ਅਸਲ ਗੁਰੂ ਕਣ ਹੈ।

(4) ਕਿਸ ਘਟਨਾ ਤੋ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਾਹਦੁਰ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਅਤ ਉਦਾਰ ਚਿਤ ਸਨ।

ਉਤਰ :- ਜਦੋ ਗੁਰਗਦੀ ਦ ਦਾਅਵਦਾਰਾ ਨ ਪੀਰ ਮਲ ਦੀ ਅਗਵਾਹੀ ਵਿਚ ਇਕਠ ਹੋ ਕ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਤ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਤ ਸਾਰਾ ਚੜ੍ਹਵਾ ਤ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਨ ਲੁਟ ਲਿਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਇਹ ਸਾਰੀ ਵਧੀਕੀ ਵਖ ਕ ਵੀ ਸਾਂਤ ਰਹ ਅਤ ਅਡੋਲ ਵੀ । ਭਾਵ ਮਖਣ ਸ਼ਾਹ ਨ ਆਪਣ ਆਦਮੀਆ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਧੀਰ ਮਲ ਅਤ ਉਸ ਦ ਸਾਥੀਆ ਨੂ ਫੜ੍ਹ ਲਿਆ ਪਰ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂ ਸਾਰਾ ਸਾਮਾਨ ਮੁੜਵਾ ਦਿਤਾ । ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੜ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਤ ਉਦਾਰ ਦਿਲ ਸਨ ।

(5) ਗੁਰੂ ਜੀ ਨ ਆਪਣ ਪੈਰੋਕਾਰਾ ਨੂ ਕੀ ਉਪਦਸ਼ ਦਿਤ ਅਤ ਇਹ ਉਪਦਸ਼ ਉਹਨਾਂ ਨ ਕਿਥ-ਕਿਥ ਦਿਤ ਸਨ ?

ਉਤਰ :- ਗੁਰੂ ਜੀ ਨ ਆਪਣ ਪੈਰੋਕਾਰਾ ਨੂ ਕਿਰਤ ਕਰਨ , ਵਡ ਛਕਣ ਦਾ ਭੈਅ ਨਾ ਦਣ ਤ ਨਾ ਹੀ ਸਹਿਣ ਦਾ ਉਪਦਸ਼ ਦਿਤਾ । ਇਹ ਉਪਦਸ਼ ਉਹਨਾਂ ਨ ਮਥੁਰਾ, ਕਾਨਪੁਰ , ਬਨਾਰਸ ਅਤ ਪਟਨਾ ਵਿਚ ਦਿਤ ਸਨ ।

(6) ਅਰਜਬ ਨ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਲੋਕਾ ਨੂ ਮੁਸਲਮਾਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਉਚਚਾ ਧਿਆਨ ਕਿਉ ਦਿਤਾ ?

ਉਤਰ :- ਅਰਗਜਬ ਦ ਸਮ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪਡਤ ਆਪਣੀ ਵਿਦਵਤਾ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸਿਧ ਸਨ । ਅਰਗਜਬ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜ ਉਹ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣ ਜਾਣਗ ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਅਣਪੜ੍ਹ ਲੋਕਾ ਨੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਾਉਣਾ ਸਖਾ ਹੋ ਜਾਵਗਾ । ਇਸ ਕਰਕ ਅਰਜਬ ਨ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦ ਲੋਕਾ ਨੂ ਮੁਸਲਮਾਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਉਚਚਾ ਧਿਆਨ ਦਿਤਾ ।

Free Paper from cbsemath.com

Free Paper from cbsemath.com

(7) ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪਡਤ ਕਿਰਪਾ ਰਾਮ ਦੀ ਅਗਵਾਹੀ ਹਠ ਆਪਣੀ ਸਮਸਿਆ ਲੈ ਕ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਕੋਲ ਹੀ ਕਿਉ ਆਏ ਸਨ ? ਉਹਨਾ ਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋਲ ਕੀ ਬਨਤੀ ਕੀਤੀ ?

ਉਤਰ :- ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪਡਤ ਕਿਰਪਾ ਰਾਮ ਦੀ ਅਗਵਾਹੀ ਹਠ ਆਪਣੀ ਸਮਸਿਆ ਲੈ ਕ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਕੋਲ ਇਸ ਕਰਕ ਆਏ ਸਨ ਕਿਉਕਿ ਪਡਤ ਕਿਰਪਾ ਰਾਮ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਿਰਭੈ ਹੋਣ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦ ਸਨ ਅਤ ਦੀਨ ਦੁਖੀਆ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦ ਸਨ । ਉਹਨਾਂ ਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋਲ ਇਹ ਬਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦ ਲੋਕਾ ਨੂ ਅਰਗਜਬ ਤ ਉਸ ਦ ਸੂਬਦਾਰ ਦ ਅਤਿਆਚਾਰਾ ਤੋ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਹ ਲਭਣ ।

(8) ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਾਨੂ ਕੀ ਸੁਨਹਾ ਦਿਦੀ ਹੈ ?

ਉਤਰ :- ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਾਨੂ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤ ਮਨੁਖੀ ਭਾਈਚਾਰ ਦਾ ਸੁਨਹਾ ਦਿਦੀ ਹੈ । ਇਹ ਸ਼ਹੀਦੀ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਵਾਉਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਮਨੁਖ ਨੂ ਆਪਣ ਸੁਤਤਰ ਵਿਚਾਰ ਅਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਰਖਣ ਦੀ ਖੁਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਪਾਠ ਦ ਆਧਾਰ ਤ ਇਕ ਫ਼ਇਕ ਵਾਕ ਵਾਲ ਉਤਰ :-

1) ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦ ਪਿਤਾ ਦਾ ਕੀ ਨਾਮ ਸੀ ?

ਉਤਰ :- ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਹਰਗੋਬਿਦ ਸੀ।

2) ਕਿਸ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤ ਦਾ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਤ ਵਿਸ਼ਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ?

ਉਤਰ :- ਬਾਬਾ ਬੁਢਾ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤ ਦਾ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਤ ਵਿਸ਼ਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ।

3) ਬੀਬੀ ਗੁਜਰੀ ਕਿਸ ਦੀ ਸਪੁਤਰੀ ਸੀ ?

ਉਤਰ :- ਬੀਬੀ ਗੁਜਰੀ ਭਾਈ ਲਾਲ ਚਦ ਜੀ ਦੀ ਸਪੁਤਰੀ ਸੀ।

Free Paper from cbsemath.com

4) ਮੁਗਲ ਜਰਨੈਲ ਪੈਦ ਖਾਨ ਨ ਕਦੋ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ?

ਉੱਤਰ :- ਮੁਗਲ ਜਰਨੈਲ ਪੈਦ ਖਾਨ ਨ 1934 ਈਸਵੀ ਵਿਚ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

5) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿਦ ਸਿਘ ਜੀ ਦ ਜਨਮ ਸਮ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਕਿਥ ਸਨ ?

ਉੱਤਰ :- ਗੁਰੂ ਗੋਬਿਦ ਸਿਘ ਜੀ ਦ ਜਨਮ ਸਮ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਢਾਕਾ ਵਿਖ ਸਨ।

6) ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂ ਭੈਅ ਦਣ ਲਈ ਕਿਸ ਨੂ ਆਰਿਆ ਨਾਲ ਚੀਰਿਆ ਗਿਆ ?

ਉੱਤਰ :- ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂ ਭੈਅ ਦਣ ਲਈ ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ ਜੀ ਨੂ ਆਰਿਆ ਨਾਲ ਚੀਰਿਆ ਗਿਆ।

7) ਕਿਸ ਨੂ ਉਬਲਦ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦਗ ਵਿਚ ਪਾ ਕ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ?

ਉੱਤਰ :- ਭਾਈ ਦਿਆਲ ਨੂ ਉਬਲਦ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦਗ ਵਿਚ ਪਾ ਕ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8) ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੂ ਕਿਥ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ?

ਉੱਤਰ :- ਚਾਂਦਨੀ ਚਕ, ਦਿਲੀ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੂ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

9) ਜਿਸ ਥਾਂ ਤ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੂ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੁਣ ਉਸ ਥਾਂ ਕਿਹੜਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ :- ਜਿਸ ਥਾਂ ਤ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੂ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੁਣ ਉਥ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ੀਸ਼ ਗਜ ਹੈ ?